

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 19

SAYI: 220

MART 2021

ERGÜN: “Ek Ödemeler Yüzde 8-10 Seviyelerine Çıkartılmalı...”

Emekliler, kamuya ait eğitim ve sosyal tesislerinden bu yıl ücretsiz yararlanmak istiyor

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED), yaşlıların büyük bölümünün Covid-19 aşısı olduğunu belirterek, emeklilerin kamuya ait eğitim ve sosyal tesislerle kamplardan bu yıl ücretsiz ya da düşük ücretlerle yararlandırılmasını talep etti.

TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün, Covid-19 salgınına karşı alınan tedbirler nedeniyle yaşlıların bir yıldır sosyal hayattan uzak kaldığını söyledi.

Yaşlıların aşılama öncelikli grupta yer almasını ve büyük bölümünün kısa sürede aşılmasını memnuniyetle karşıladıklarını ifade eden Ergün, yaşlıların günlük hayata geri dönmelerini sağlayacak adımların atılmasını beklediklerini vurguladı.

Devamı 2. sayfada

ACI KAYBIMIZ

Akhisar Şube Başkanı

Yaşar AYDIN'ı kaybettik...

COVID-19 nedeniyle bir süredir yoğun bakımda tedavi gören Türkiye Emekliler Derneği Akhisar Şubesi Başkanı Yaşar AYDIN 08 Nisan 2021 Perşembe günü Hak'kın Rahmetine kavuşmuştur.

Merhuma Allah'tan rahmet, kederli ailesine, yakınlarına ve camiamıza başsağlığı ve sabırlar dileriz.

TÜED Genel Merkezi
Yönetim Kurulu

03.11.1953 - 08.04.2021

Ramazan ayı yaklaşırken yaklaşık 13 milyon emekli bayram ikramiyesinde artış olup olmayacağını merak ediyor. Ramazan ve Kurban Bayramlarında biner lira bayram ikramiyesi alan emekliler, bu miktarın ve ek ödeme oranlarının artırılmasını istiyor.

Türkiye Gazetesi'ne konuşan Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanımız Kazım Ergün, “İkramiyelere enflasyon oranında zam yapılmıyor. 1.000 lira ikramiye ilk defa verilmeye başladığında bir kurban alabiliyorduk, şimdi alamıyoruz. Farkı buradan anlayın. Nasıl maaşlara altı ayda bir yapılan enflasyon zammı, ikramiyelere de yapılmalıdır” dedi.

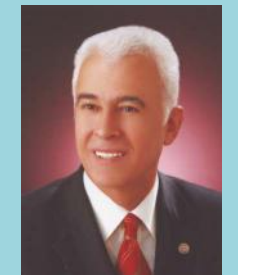
Devamı 3. sayfada

TARIM İŞÇİLERİN SOSYAL GÜVENLİĞİ ÖNEMLİ

Tarım, ülkemizin en temel sektörü olduğu gibi, ekonominin de itici gücüdür. Dünyada kendi kendine yeten yedi ülkeden biri olan Türkiye, tarımsal üretime ve insan emeğine daha fazla kaynak ayırmalı ve teşviklerin kapsamı genişletilmelidir.

Tarım ekonomisine çok büyük katkısı olan mevsimlik tarım işçilerinin sosyal hakları yeterince korunmamıştır. Tarım sektöründe çalışan kesim Türk sosyal güvenlik sistemi kapsamına alınmada en son grup olmuştur. Sosyal güvenlik sistemi içinde tarım sigortalığı; hizmet akdi ile sürekli çalışanlar, hizmet akdi ile süreksiz çalışanlar ve kendi nam ve hesabına çalışanlar olarak üç ayrı kanun kapsamında sigortalı sayılmıştır.

BAŞYAZI

Devamı 3. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

Emekliler, Kamuya Ait Eğitim ve Sosyal Tesislerinden Bu Yıl Ücretsiz Yararlanmak İstiyor...

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED), yaşlıların büyük bölümünün Kovid-19 aşısı olduğunu belirterek, emeklilerin kamuya ait eğitim ve sosyal tesislerle kamplardan bu yıl ücretsiz ya da düşük ücretlerle yararlandırılmasını talep etti.

TÜED Genel Başkanı Kazım Ergün, Kovid-19 salgınına karşı alınan tedbirler nedeniyle yaşlıların bir yıldır sosyal hayattan uzak kaldığını söyledi.

Yaşlıların aşılama öncelikli grupta yer almasını ve büyük bölümünün kısa sürede aşılmasını memnuniyetle karşıladıklarını ifade eden Ergün, yaşlıların günlük hayata geri dönmelerini sağlayacak adımların atılmasını beklediklerini vurguladı.

Büyük bölümü aşılama yaşlıların maske, mesafe ve hijyen tedbirlerine uymaya devam ederek sosyal hayata katılmaları için önerilerinin olduğunu belirten Ergün, şöyle konuştu: "Salgın tedbirleri nedeniyle kamuya ait eğitim ve sosyal tesisler ile kamplardan geçen yıl yaz döneminde verimli şekilde faydalanılmadı. Bu yıl da buraların boş kalma riski söz konusu. Bizim önerimiz; büyük bölümü aşılama yaşlıların, kamuya ait eğitim ve sosyal tesisler ile kamplardan bu yıl ücretsiz ya da düşük ücretlerle yararlanması. Bununla birlikte özel sektöre ait turizm işletmelerinde emeklilerin tatil yapmaları da teşvik edilerek, turizm sektörü hareketlendirilebilir."

"UYGULAMA YAŞLILARIN MOTİVASYONLARINI ARTIRACAK"

Ergün, söz konusu uygulamanın hem yaşlıların hem de işletmelerin yararına olacağını kaydederek, şunları söyledi: "Önerilerimizi Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı

Zehra Zümrüt Selçuk ile Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'a mektupla ilettik. Bu hayata geçerse sokağa çıkma kısıtlaması döneminde özveri gösteren yaşlarımız bir bakıma böyle bir yolla mükafatlandırılmış olacak. Büyük bölümü aşılama yaşlarımızın çok istediği bu sosyal projenin dünyaya örnek teşkil edeceğini düşünüyoruz. Yaşlarımızı mutlu edecek, motivasyonlarını artıracak bu uygulamanın hayata geçirilmesini hükümetimizden istiyoruz."

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANLIĞI

**Mübarek Ramazan Ayı
Yuvalarınıza Sağlık, Huzur ve
Bereket Getirsin...**

TÜED GENEL YÖNETİM KURULU

TARIM İŞÇİLERİN SOSYAL GÜVENLİĞİ ÖNEMLİ

Tarım işçisi olarak bilinen geçici, mevsimlik ve göçmen işçilerin sosyal güvenliğini düzenleyen 2925 Kanun'un uygulamasına bakıldığında, hedeflerin çok gerisinde kalmıştır. 1984 yılından itibaren uygulanan 2925 sayılı Kanun, tarım işçilerini isteğe bağlı bir statüde kapsama aldığından, gelir yetersizliği nedeniyle sigortalı olunmada başarılı bir süreç görülmemiştir. 2925 sayılı Kanun'da prim ödeme gün sayısı 15 olarak belirlenmesine rağmen, yeterince bilgilendirme yapılmamış ve gelecek güvencesi olan emeklilik hakları tam olarak anlatılmamıştır.

Sosyal güvenlik, geleceği güvence altına aldığı gibi, tasarruf yapmak için de en temel araçtır. Bu araç iyi değerlendirilenler, emeklilik haklarını elde etmiştir. İstatistiklere bakıldığında; tarımda çalışanların çok az kısmının sigortalı olması, sistemin iyi yönetilmediğin de bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir. Sigortalı olunma, bir ailenin korunması demektir. Sigortalıların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sosyal güvenlik kapsamındaki haklardan yararlanması, kayıtlı çalışmaya büyük katkı yapmaktadır.

1984 yılın itibaren uygulanan 2925 sayılı Tarım İşçileri Kanunu, 5510 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmış ve sigortalılıkları devam edenlerin haklarında bir değişiklik yapılmamış, bu kapsamdaki sigortalılığı sona ermeyenler, 15 gün üzerinden prim ödemeye devam edecek olması doğru ve yerinde bir karar olmuştur.

1 Mayıs 2008 tarihi sonrasında ilk defa sigortalı olanlar önce 5510 sayılı Kanun kapsamında 4/a sigortalı olarak değerlendirilmiş ve tarım işçilerinin sigortalı olmasında büyük bir boşluk yaşanmıştır. Bunun üzerine, 6111 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanun'a eklenen Ek 5. madde ile tarım işlerinde süresiz çalışanlara, 1 Mart 2011 itibariyle yeni bir statü getirilmiştir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunla yapılan

değişiklik gereğince, 1 Mayıs 2008 itibariyle ilk defa sigortalı olan tarım işçilerinin emeklilikte aranan en önemli koşul olan prim ödeme gün sayısı 3600 günden 7200 günü yükseltilmiş ve tarım işçilerinin sigortalı olması zorlaştırılmıştır.

Tarım işçilerinin gelirleri düşük olduğundan, ek 5 yerine 2925 sayılı Kanunun devam etmesi daha isabetli olurdu. Bu nedenle, ek 5 sigortalılığı yeniden değerlendirilmeli; sosyal güvenlik gibi temel bir hakkın korunması için ek 5 kapsamında olan sigortalıların aylık prim ödemesi 15 gün olarak yeniden belirlenmeli, prim ödeme gün sayısı koşulu 3600 olarak korunmalıdır.

En çok korunması ve destek verilmesi gereken tarım işçilerinin sigorta primlerinin bir kısmının devlet tarafından ödenmesi, bu kesimde çalışanların tasarruf yapmasında ve geleceklerini güvence altına almada önemli bir teşvik olacaktır. Devletin bireysel emekliliğe verdiği benzer desteğin, tarım işçilerinin sigortalılığı için de vermesi gerekir. Bu yapıldığında, tarım işçisi kendini daha güvende görecek.

1 Mayıs 2008 itibariyle ilk defa sigortalı olan tarım işçilerinin aylığa hak kazanma koşulları zorlaştığı gibi, emekli aylıklarının hesaplanmasında da kayıplar ile karşılaşmaktadır. Bu kapsamda olan tarım işçilerinin aylıkları, 5510 sayılı Kanunun 28. maddesine göre hesaplanacaktır.

2925 sayılı Kanun gereğince hak sahibi kız çocuklarına evlenme ödeneği verilmemektedir. Bu düzenleme, sosyal güvenliğin eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu yönde bir değişiklik yapılmalı ve tarım sigortasından hak sahibi olan kız çocuklarına evlenme ödeneği verilmelidir. Sosyal güvenlikte ayrımcı düzenlemelerin olmaması için mevzuatlara bir bütün olarak bakılmalı ve statü farkı olmaksızın haklarda eşitlik sağlanmalıdır.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

ERGÜN: “Ek Ödemeler Yüzde 8-10 Seviyelerine Çıkartılmalı...”

Ramazan ayı yaklaşırken yaklaşık 13 milyon emekli bayram ikramiyesinde artış olup olmayacağını merak ediyor. Ramazan ve Kurban Bayramlarında biner lira bayram ikramiyesi alan emekliler, bu miktarın ve ek ödeme oranlarının artırılmasını istiyor.

Türkiye Gazetesi'ne konuşan Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanımız Kazım Ergün, “İkramiyelere enflasyon oranında zam yapılmıyor. 1.000 lira ikramiye ilk defa verilmeye başladığında bir kurban alabiliyorduk, şimdi alamıyoruz. Farkı buradan anlayın. Nasıl maaşlara altı ayda bir enflasyon oranında zam

Kazım ERGÜN

yapılıyorsa ikramiyelere de bu zam yansıtılmalı” dedi.

Emekli maaşı 1.554 TL'nin altında olanların yüzde 5, emekli maaşı bu miktarın üstünde olanların ise yüzde 4 ek ödeme aldığı da hatırlatan TÜED Başkanı Ergün, bu düzenlemeyle 2006 yılından beri vatandaşın fatura-fiş toplamaktan kurtulduğunu belirtti. Ergün, “Bizi bu zahmetten kurtardıkları için teşekkür ediyoruz. Ancak bu verilen hak, günün şartlarında artık yetmiyor. Her şeye 8 ile 18 arasında KDV ödüyoruz. Bu yüzde 4'ler artık komik bir rakam olarak kaldı. Bu oran yüzde 8-10'a çıkarılmalı. 4 bin lira maaş alan kişinin ek ödemesi yüzde 4'te kalırsa 160 lira, yüzde 8'e çıkarsa 320 lira, yüzde 10'a çıkarsa 400 lira olacak. Böylece hiç değilse bir evin ekmek veya çay-şeker parası çıkar. Emekliye bir katkı olur” diye konuştu. Ergün, taleplerini ilgili makamlara ilettiklerini ve olumlu bir cevap beklediklerini sözlerine ekledi.

ERGÜN: “YAŞLILAR HAFTAMIZI BİLE EVLERDE KUTLAMAK ZORUNDA KALDIK...”

yaşlılarımızın, pandeminin kendilerine dayattığı zorlukları aşabilmesi için gösterilen, şükran duyduğumuz bütün desteklere rağmen yine de bazı beklentileri olduğunu da ifade etmek isterim. 65 yaş üstü vatandaşlarımızın; Korona haricindeki, yaşa bağlı rahatsızlıkları için sağlık kuruluşlarına erişimi oldukça zorlaşmıştır. Diğer taraftan yine pandemi nedeni ile yaşlıların harcama kalıpları içerisinde yer almayan bir çok hijyenik ürün bu gruba dahil olduğu gibi mevcutta kullanılan temizlik ve hijyen maddelerinin tüketimi de neredeyse 2 veya 3 katına çıkmıştır. Ayrıca beslenme kalıplarını da değiştirerek bol vitaminli destek gıdalar da tüketmek zorunda kalmışlardır.

Haliyle yaşlılarımızın hayatta kalma gayreti bütçelerini büyük ölçüde sarsmıştır. Nitekim derneğimiz ve Gazi Üniversitesi işbirliğinde yapılan araştırmalar da; pandeminin yaşlılarımızın bütçelerine olan olumsuz etkilerini ortaya koymuştur. Örneğin bu araştırmaya göre, yaşlı bireylerin % 26,5'i aylık ortalama gelirinin istediği ve ihtiyacı olan gıda maddelerini satın almaya yettiğini ifade ederken % 73,5'i yetmediğini ifade etmiştir. Yine yaşlıların % 91,6'sı emekli aylıklarının adil ve eşit olmadığını düşünmektedir.

Diğer taraftan 1 yılı aşkın bir süredir korunma amaçlı bile olsa bu insanların evlerinde kapalı olmaları psikolojilerini son derece olumsuz bir şekilde etkilemiştir. Çocuklarını ve torunlarını aylardır göremeyen, onlara hasret yaşayan yaşlılarımız vardır. 65 yaş üstü vatandaşlarımızın anksiyete başta olmak üzere, çözüm bekleyen sorunları yüzünden psikolojik desteğe ihtiyaç duydukları, yadsınmaz bir gerçektir. Sınırlanmış alanlarda ve sınırlı saatlerde yaşamak zorunda kalan bu insanların; motor hareketler diyebileceğimiz günlük fiziksel dinamiklerden dahi uzak kalmaları nedeniyle bedensel sorunlara da maruz kaldıkları tespit edilmektedir.

Hareketsizlikten meydana gelen; dolaşım bozuklukları, eklem sorunları, sindirim sorunları nedeniyle yaşantıları çekilmez bir hal almıştır.

Bütün bu nedenlerden dolayı yaşlılarımızın yaşama sevinçlerini kaybetmemeleri için hala devletimizin, siyasetçilerimizin kamu yöneticilerimizin sivil toplum kuruluşlarımızın kısaca bütün toplumun desteğine ihtiyaçları vardır. Yaşlılarımıza; yeni tüketim kalıplarını karşılayabilecekleri ekonomik destekler sağlanmalı, beden ve ruh sağlıkları için gerekli tedbirler alınmalı ve bu şekilde sosyal yaşama yeniden entegre olmaları sağlanmalıdır” dedi.

18 Mart Çanakkale Zaferi'nin, büyük Türk Milleti'nin en büyük zaferlerinden birisi olarak tarihe geçtiğini de hatırlatan TÜED Genel Başkanı Kazım Ergün; “Başta Büyük Önderimiz Atatürk olmak üzere bu kutlu zaferi ve bu vatani bizlere armağan eden şehitlerimizi de saygı ve minnetle anıyor, manevi huzurlarında eğiliyoruz” dedi.

Kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün 18/24 Mart YAŞLILARA SAYGI HAFTASI ve yine aynı tarihlere denk gelen 18 Mart ÇANAKKALE ZAFERİ ve ŞEHİTLERİ ANMA HAFTASI münasebetiyle bir basın açıklaması yaptı.

Pandemi döneminin en çok etkilediği kesim olan yaşlıların korunması ve gözetilmesi için büyük bir özen ve gayret gösterildiğini ifade eden Ergün; “Başta sağlık çalışanlarımız olmak üzere yaşlılarımızın hak ettikleri saygı, sevgi ve korunmayı sağlamak için büyük gayret gösteren, önceliği 65 yaş üstü vatandaşlarımızın aşılmasına veren sayın Cumhurbaşkanımıza, bütün dünyada çok zor bir sağlık hizmeti sürecinin yaşandığı bir dönemde samimi gayretleriyle bu süreci yöneten sayın Sağlık Bakanımıza ve onun şahsında bütün sağlık teşkilatına; yine yaşlılarımızın korunması için yoğun çaba sarf eden sayın İçişleri Bakanımız ve şahsında tüm teşkilatına, bizler de şükranlarımızı sunuyoruz” dedi.

Dünya çapında, bütün insanlığın yaşam standartlarını değiştiren zorlu pandemi sürecinin, yaşlıların yaşamında da birçok alanda olumsuz etkileri olduğuna dikkat çeken Ergün şunları söyledi:

“Öncelikli hedefin, insanları hayatta tutmak olduğu zorlu bir dönemden geçiyoruz. Bütün dünya devletleri bu dönemi en az hasarla atlatabilmek için yoğun çaba sarf ediyor. Bilim insanları bu musibeti yenecek ve insanlığı tekrar eski sağlıklı günlerine kavuşturacak çareler üretmeye çalışırken; politikacılarından kamu görevlilerine, sivil toplum kuruluşlarına, basın ve yayın kuruluşlarına kadar bütün unsurlar adeta tek vücut olarak bir kurtuluş savaşı veriyor. Ülkemizde de, bilhassa yaşlılarımız için yoğun gayret sarf eden VEFA Sosyal Destek Grupları da övgüyü hak etmektedir. Onlara da sonsuz şükranlarımızı sunuyoruz. Yaşanan bu zorlu dönemde bütün rutinleri değişen

GENEL SAĞLIK SİGORTASI PRİMİ ÖDEMEMİŞ OLAN EMEKLİLER

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter**

**Kayseri
Şube
Başkanı**

www.tuedkayseri.org.tr

Geçmişte genel sağlık sigortası primi ödememiş olan emeklilerin aylıklarından yüzde 10 genel sağlık sigortası primi kesintisi yapılmasına itirazlar gelmektedir. Bu kapsamda olan emeklilerimizin dosyaları incelendiğinde, geçmişte çiftçi ve esnaf sigortası kapsamında isteğe bağlı sigortalı olmayı teşvik etmek amacıyla genel sağlık sigortası primi alınmamıştır. Bu uygulama, 3235 sayılı Kanunla, 5 Kasım 1985 tarihinde başlamış ve prim ödeme güçlük çeken bu kesimin desteklenmesiyle birlikte sigortalı sayısında ciddi artış görülmüştür.

1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre, isteğe bağlı olarak Bağ-Kur emeklilik primleri ödenirken, genel sağlık sigortası primleri alınmadığı dönemlerde, bu kapsamda olan sigortalılar, bakmakla yükümlü oldukları kişiler üzerinden sağlık hizmeti alması için özel bir düzenleme yapılmıştır. Bağ-Kur Sağlık İşleri Dairesi tarafından çıkarılan genelge gereğince, hem sigortalılık ve hem de emeklilik dönemlerinde kendilerine bakmakla yükümlü olan kişilerden sağlık hizmeti alınmıştır.

Bu uygulamanın eşitliğe aykırı olduğu değerlendirilmiş ve 1479 sayılı esnaf Bağ-Kur Kanununun geçici 7. maddesi ile 2926 sayılı Çiftçi Bağ-Kur Kanunu'nun ek 1 maddesiyle, genel sağlık sigortası kesintisi alınmaya başlanmıştır. Geçici 7. madde şöyledir: (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurumdan aylık almakta olanların aylıklarından on yıl süre ile kesilecek prim oranları, sağlık sigortası fonunun gelir gider muvazenesi de gözönünde bulundurularak, her yıl Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Ancak bu oran % 5'ten az % 10'dan fazla olamaz. Kanunun yürürlük tarihinden sonra aylık bağlananlar ile hak sahiplerinin aylıklarından kesilecek sağlık sigortası primi, sigortalının daha önce ödediği süreler dahil edilerek on yılı geçemez. Bakanlar

Kurulu Kararıyla, 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere genel sağlık sigortası prim oranı % 10 olarak tespit edilmiştir.

Geçmişte genel sağlık sigortası primi ödenmemiş olan sigortalılar ile emekliler ilgilendiren yeni bir düzenleme yapılmıştır. 1 Ekim 2008 itibariyle yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunun geçici 19 maddesiyle; 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre aylık almakta olanlarla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle geçici 2 nci maddeye göre aylık bağlanacaklara aylık bağlamaya esas tüm hizmetleri süresince on yıl süreyle hastalık sigortası veya sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödememiş olanlardan, hastalık sigortası, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının % 10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilmektedir.

Geçim koşullarının zorlaştığı ve emekli aylıklarının yetersiz kaldığı bir dönemde emekli aylıklarının tam ödenmesi tercih edilmelidir. Emekli aylıklarının giderek düştüğü bir dönemden geçilmektedir. Emekli aylıkları iyileştirilmeden, genel sağlık sigortası prim kesintisinin yapılmasına emeklilerimiz itiraz etmektedir. Yüzde 10 gibi bir kesinti, emekli aylıklarını küçülten bir sonuç getirdiğinden, sağlık sigortası kesintisinin yapılmaması için yeni bir değerlendirmeye gidilmelidir.

Devlet, başlangıçta almadığı genel sağlık sigortası primini emekli aylıklarından kesinti yaparak geri istemesi, emeklilerimizi üzen bir uygulama olmuştur. Hükümetimizce, bu konu yeniden değerlendirilmeli ve aylıkları yetersiz kalan çiftçi ve esnaf kapsamında aylığa hak kazanmış olanlardan kesinti yapılmaması için değişikliğe gidilmelidir.

GENEL KURULLARIN ERTELENMESİ VE YAŞANAN ZORLUKLAR

Dünya, korona virüs ile mücadele etmektedir. Hayatın her akışını olumsuz etkileyen pandemi döneminde, başta yaşlı ve emeklilerimiz büyük bir fedakarlık göstermiş, Hükümetin evde kal çağrısına tam olarak uymuştur. Bu süreçte en büyük fedakarlığı başta doktorlarımız olmak üzere, sağlık çalışanları göstermiştir. Millet olarak minnettarız. Sağlık çalışanlarının böylesine özverili çalışması karşısında, korona virüs nedeniyle çalışamaz duruma gelen veya hayatını kaybeden sağlık çalışanlarına "meslek hastalığı" ve "vazife malullüğü" hakkının tanınmasında geç kalınmamalıdır.

İş hayatı da, en çok etkilenen alan olmuş ve özellikle hizmet sektöründe işler durma noktasına gelmiş ve esnafımıza yapılan destekler de yetersiz kalmıştır. Bu kesime daha fazla destek verilmelidir.

İstihdamın korunması amacıyla çalışanların bir kısmı kısa çalışma ödeneğinden yararlanmış, bir kısmı da ücretsiz izine çıkarılarak nakdi ücret desteği verilmiştir. Elbette, istihdamın korunması hayati önem taşımaktadır. Bütün sektörlerin desteklenmesi, bu zorlu süreçten çıkılmada büyük önem taşımaktadır. Yeteri kadar destek verilmediği zaman, işletmelerin kapanmasının maliyeti devlete ve topluma pahalıya yol açacağından, destek paketlerinin kapsamı geniş tutulmalı ve işletmeler yaşatılmalıdır. Pandemiye fırsat bilerek, işletmelerin işten çıkarma yerine istihdamı koruyacak bir yaklaşımda olmalıdır. Bu zorlu süreçten dayanışma içinde çıkılması için her kesim üzerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirmelidir.

Türkiye, aşı konusunda hedeflerine yakın bir süreci uygulamaktadır. 60 yaş üzerine aşı yapılması ve gelecek aylarda yaş koşulunun aşağılara çekilerek toplumun büyük kesiminin aşılması durumunda, ülkemizi ve milletimizi rahatlatacak bir dönemi

getirecektir. Devletimiz, korona virüs salgını nedeniyle tedbirler aldığından, şube genel kurullarımız ertelenmiştir. İçişleri Bakanlığı'nın son genelgesinde, toplantı salonu büyüklüğü ve kişi sayısı sınırı öngörüldüğünden genel kurullarımızın yapılmasında zorluklar bulunmaktadır. Genelgedeki koşulları yerine getirenlere genel kurulların yapılmasına izin verilmektedir. Şubelerimiz bu durumu değerlendirmekte ve uygun koşulların oluşması durumunda az sayıda da olsa genel kurullarımız yapılabilecektir. Genel Merkez olarak sağlığı ön planda değerlendirdiğimizden, mecbur kalmadıkça genel kurullarımız ertelenecektir.

Genel kurullar, emeklilerimizin taleplerinin gündeme getirildiği ve yönetimin yeniden belirlendiği en yetkili organlarımızdır. Birlik ve beraberlik içinde bu sorunlarından da üstesinden gelinecektir. Genel kurullarımızın ertelenmesi, çalışmalarımızı etkilememektedir. Hak arama mücadelesinde çalışmalarımız devam etmektedir.

Emeklilerimizin öncelikli talepleri olarak; 2000 sonrası emeklilerimizin intibakları, ek ödeme oranlarının yükseltilmesi, 1.000 TL olarak sabit kalan bayram ikramiyelerinin en az 1.500 TL'ye yükseltilmesi, emekli aylıklarına yapılan tüfe oranındaki artış sisteminin değiştirilmesi ve gerçekçi bir zam uygulamasına geçilmesi, seyyanen zam ile birlikte büyümeden de pay verilmesi, emeklilerimizi rahatlatacak çözüm önerilerimizdir.

Uzun yıllar çalışarak elde edilen emeklilik gibi kutsal bir hakkın korunması ve geliştirilmesi, sosyal devletin en başta gelen görevleri arasında değerlendirilmelidir.

**Abdülkadir
ERSAL**

**Genel
Teşkilatlandırma
Sekreteri**

**Isparta
Şube
Başkanı**

www.tuedisparta.org.tr

KURNAZ: "TÜFE ARTIŞI GÜVEN VERMİYOR. EMEKLİLER SEYYANEN ZAM BEKLİYOR..."

Türkiye Emekliler Derneği Genel Mali Sekreterimiz ve Tarsus Şube Başkanımız Ömer Kurnaz, TÜİK tarafından açıklanan tüfe artışlarının emeklilerimizin harcamalarındaki artışın çok uzağında kaldığına dikkat çekerek, emekli aylıklarına seyyanen zam yapılmasını istedi.

Kurnaz, tüfe oranlarına güvenin kalmadığını belirterek şu değerlendirmelerde bulundu.

"TÜİK tarafından Mart Ayı tüfe artışı yüzde 1,08 olarak açıklandı. Genel olarak bakıldığında, açıklanan yüzde 1,08 artış gerçeği göstermiyor. Sebze ve etlerde ortalama yüzde 10'un üzerinde artış var. Tavuk eti yüzde 10'a yakın artış gördü. Gıda maddelerinde de aylık oranın üzerinde artışlar yaşandı.

418 madde üzerinden yapılan artışlarla genel enflasyon yüzde 1,08 olarak açıklanmasına karşın, emeklilerimizin aylık mutfak harcamasında resmi rakamların çok üzerinde olduğundan, emekli aylıklarının tüfe artışlarına göre zamlanması, alım gücünde kayıplara neden olmaktadır.

Üç aylık tüfe artışı yüzde 3,71; yıllık tüfe artışı yüzde 16,19 olarak hesaplandı. Bu artışların emekli aylıklarının gerçek durumunu yansıtmadığından, emekli aylıklarına seyyanen zamların yapılmasını savunuyoruz."

BAYRAM İKRAMİYELERİ 1.500 TL'YE YÜKSELTİLMELİ

Dini bayramlarda emeklilerimize ödenen 1.000 TL ikramiyelerin sabit kalması, alım gücünde değer kaybına yol açtığını belirttin Ömer Kurnaz, 2018 yılı ikinci yarısından itibaren emekli aylıklarına yapılan zamlar uygulansaydı, 2021 yılı birinci altı ayında emeklilerimize ödenen ikramiyenin en az 1.500 TL olması gerekirdi.

Hükümete çağrıda bulunan Kurnaz, bayramlarda emeklilerimize büyük bir destek olan ikramiyenin getirilmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek, bayramların buruk geçmemesi için ikramiyenin 1.500 TL olmasını talep ediyoruz dedi.

TÜED SAKARYA ŞUBE BAŞKANI SİNAN TURAN: EMEKLİLERE AİLE YARDIMI ÖDENMELİ

Türkiye Emekliler Derneği Sakarya Şube Başkanı Sinan Turan, emekli olmadan önce eşi çalışmayan sigortalılara ödenen aile yardımının emeklilik döneminde de devam etmesini istedi.

İşçilere toplu iş sözleşmesiyle uygulanan aile yardımı, devlet memurları için belirlenen gösterge ve katsayı üzerinden ödendiğini belirten Sakarya Şube Başkanı Sinan Turan, çalışmayan ve emekli olmayan emekli eşleri için de aile yardımının getirilmesi durumunda, emeklinin mutfağına özel bir destek olacağını söyledi.

2021 yılı birinci altı ayda devlet memurları için aile yardımı göstergesi 2.273 göstergeye göre hesaplanmaktadır. Buna göre,

2021 yılı birinci altı ayda aile yardımı, çalışmayan eş için $(2.273 \times 0,165786) = 376,831$ TL'dir. İşçilerin çalışmayan eşleri için aile yardımı, işkollarına göre farklılık göstermekte ve 100-250 TL arasında ödenmektedir. Emekliler için gösterge değeri belirlenmeli ve katsayı ile çarpımı sonucunda, aile yardımı uygulaması başlatılmalıdır.

BULUT: "EMEKLİLERİN MORALE VE DESTEĞE İHTİYACI VAR!"

Bir yılı aşkı süredir devam eden pandemi sürecinde evde kalan emeklilerin psikolojilerinin bozulduğuna dikkat çeken Karabük Şube Başkanımız Celal Bulut,

Başkanımız Celal Bulut, artan ihtiyaçlar ve gelen zamlar sonrası ekonomik şartların daha da ağırlaştığını kaydetti.

Bulut yazılı açıklamasında şunları kaydetti; "Dünyamız ve ülkemiz 1 senedir covid 19 virüsü belası ile uğraşmaktadır. Ekonomik ve psikolojik olarak ülkemizi etkileyen virüs belası insanlarımızı mağdur etmektedir. Hükümetimiz zaman zaman mağdur olan esnafımıza, sanayicimize ekonomik olarak katkılar vermektedir. Maalesef temel gıda maddelerine, elektrik, doğalgaz gibi emeklilerin kullandığı ihtiyaçlara zamlar gelmiştir. Bu da evde kalan psikolojisi bozulan emeklilerimizi çok etkilemektedir. Yaklaşan ramazan ayında, ardından gelecek bayramda emeklilerimize verilen 1000 TL bayram ikramiyesinin 1500 TL'ye çıkarılmasını talep etmekteyiz. Verilecek olan bu ikramiye bir nebze olsun emeklimizin moralini yükseltecektir.

Isparta Şubemize Yeni Katılımlar

Senirkent Yükseliş Vakfı Başkanı Ziya Örmeci ve İl Genel Meclis Üyesi Mehmet Fidan, Isparta Şube Başkanlığımızı ziyaret ettiler. Ziyaret sırasında derneğimize de üye olan Örmeci ve Fidan'ın, derneğimizin gücüne güç kattıklarını ifade eden Isparta Şube Başkanımız ve Genel Merkez Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz Abdulkadir Ersal; "Emeklinin hak arama mücadelesinin sembolü haline gelen TÜED çatımızın altında sizleri de görmekten onur duyduk" dedi.

Ersal'dan İl Müdürü Gevrek'e Ziyaret

Isparta Şube Başkanımız ve Genel Merkez Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz Abdulkadir Ersal, Isparta Gençlik ve Spor İl Müdürü Murat Gevrek'i makamında ziyaret etti. Ziyareten duyduğu memnuniyeti belirten Gevrek, emeklilerin aktif yaşlanmaya önem vermesi gerektiğine dikkat çekti.

ERSAL, EMEKLİLERİMİZİ KÖYLERİNDE ZİYARET ETTİ...

Isparta Şube Başkanımız ve Genel Merkez Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz Abdulkadir Ersal, Koçtepe Köyü'nde üyelerimiz ve köy muhtarı Ümit Yıldırım ile istişare toplantısı gerçekleştirdi. Pandemi nedeniyle yaşanan sıkıntılar ve sınırlamalar yüzünden üyelerinden haber almakta ve onlara hak ettikleri hizmetleri sunmakta zorlandıklarını ifade eden Ersal, "Biz de üyelerimizi köylerinde, mahallelerinde ziyaret etmek için kolları sıvadık. Muhtarımız Ümit Yıldırım'a ve üyelerimize göstermiş oldukları yakın ilgiden dolayı teşekkür ediyoruz. Bu ziyaret vesilesiyle emeklilerimizin talep ve beklentilerini de değerlendirme fırsatı bulduk" dedi.

Mersin TOKİ Konutları Sahiplerini Buluyor

Mersin Şube Başkanımız Cemal Akbudak, TOKİ tarafından yapımına başlanan konutlarda mutlu sona yaklaşıldığını belirterek, "Sabırla beklediğimiz o an geliyor" dedi.

Akbudak açıklamasında şunları söyledi:

"2015 yılında göreve geldiğimizde, emekli olup da evsahibi olamamışlar için başlattığımız çalışmalar neticesinde başardığımız Toki Emekli Kontenjanı projesinde mutlu sona geldik. 262 emeklimiz yaklaşık bir kaç ay içerisinde yuvalarına kavuşacaklar. Bu süreçte katkı veren kişi ve kuruluşlara, emeği geçen herkese teşekkürlerimizi sunarız. Emeklilerimizin yuvalarına kavuşuyor olması en büyük mutluluğumuz olmuştur."

**262 EMEKLİMİZ
YUVALARINA
KAVUŞUYOR...**

ÖLÜM SİGORTASI EMEKLİLİK DOSYASI (II)

TÜED
TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
ARAŞTIRMA BÜROSU

Ölüm Aylığına Hak Kazanılmasında Sigortalıya İlişkin Koşullar

Sosyal güvenlik mevzuatımız, sigortalının ölümü sonrası geride kalan hak sahiplerini koruyan ölüm sigortası düzenlemesine yer vermiştir. İş kazası veya meslek hastalığı sonucu vefat eden sigortalıların geride kalan hak sahiplerine bağlanan sürekli nitelikteki gelire “ölüm geliri” denilmektedir. Kanun'da aranan belirli prim gün sayısına sahip olan sigortalıların ölümü halinde geride kalan hak sahiplerine bağlanan aylığa ise “ölüm aylığı” denilmektedir. 5510 sayılı Kanununun 34. ve 35 maddelerinde ölüm geliri ve ölüm aylığı koşulları belirlenmiştir.

Sigortalının ölümü sonrası geride kalan hak sahipleri olan dul kalan eşi, çocukları, ana ve babasına gelir ve aylık bağlanması, aileyi koruyan bir sistemdir. Bu nedenle, istihdamda olanların sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı çalışması, sigortalının ve hak sahiplerinin geleceğinin güvence altına alınması olarak değerlendirilmelidir. Sigortasız çalışanların geleceklere güvencede olmadığı gibi, aile bireylerinin yarınları da risk altında kalmaktadır. Kamunun en önemli görevi olan sigorta haklarının korunması konusunda yönlendirici, teşvik edici ve denetim yönüyle üzerine düşen yükümlülükleri eksiksiz yerine getirmesi, anayasal bir yükümlülük olarak görülmelidir.

İstihdamın dağılımı incelendiğinde, kayıt dışı istihdamın büyüklüğüne, ekonomik ve sosyal bir sorun olarak bakılmalıdır. Diğer taraftan, eksik prim ödenmesi de hak kaybına neden olmaktadır. Uygulamada bunun örnekleri yaşanmaktadır.

Ölüm aylığına hak kazanmada, sigortalılık süresi veya prim ödeme gün sayısı eksik kaldığından, aile bireyleri olan eş, çocuk, ana ve babaya gelir ve aylık bağlanamamasının üzüntüsünü yaşamaktadır.

Sigorta mevzuatımızda, sigortalının ölüm tarihleri de, hak sahipleri bakımından önemli bir değerlendirme olmaktadır. Bir başka ifadeyle, ölüm tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre gelir ve aylıkların bağlanmasında ve hak sahiplerine paylaşımında farklılıklar bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce, 2008/Ekim ay başından önce ölen SSK ve Bağ-Kur kapsamındaki sigortalıların hak sahiplerine gelir veya aylık bağlanmasında, sigortalıya ilişkin koşulların tespitinde ölüm tarihindeki Kanun hükümleri uygulanacağı geçici maddelerle hüküm altına alınmıştır.

İlk defa 2008/Ekim ay başından itibaren memur 4/1-(c) kapsamında sigortalı olanlar için 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

Ekim 2008 sonrasında ölen sigortalıların hak sahiplerine aylık bağlanabilmesi için sadece işçi statüsünde çalışan 4/1-(a) sigortalıları için öngörülen her türlü borçlanma süreleri hariç en az 5 yıldan beri sigortalı bulunup, toplam 900 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartında; gerek ölen sigortalı tarafından, gerekse hak sahipleri tarafından yapılan tüm borçlanmalar bu şartların oluşmasında dikkate alınmazken, **2008/Ekim ay başından önce ölen sigortalıların** 900 gün hesabında borçlanılan tüm süreler dikkate alınmaktadır.

Ölüm tarihine göre ölen sigortalının hak sahiplerine bağlanan aylıklarda sigortalılık süresi ve prim ödeme koşullarında iki ayrı düzenlemenin yapılması, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırıdır. Kanunlar yapılırken, aylığa hak kazanmada eşitliği öngörmeyen düzenlemelere gidilmemelidir.

506 ve 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre, sigortalının hak sahiplerine aylık bağlanmada aranan koşullarda ciddi farklılıklar vardır.

Örnek 1: 9.11.2016 tarihinde ölen sigortalının 800 gün 4/1-(a) kapsamında hizmeti bulunmaktadır. Bu kişinin 540 gün de askerlik borçlanması var. Bu durumda, ölen sigortalının fiili çalışması 900 prim gün olmaması ve borçlanmayla birlikte 1800 gün oluşmaması nedeniyle, hak sahiplerine aylık bağlanmamaktadır.

Örnek 2: 4/1-(a) kapsamındaki sigortalı 15.09.2010 tarihinde vefat etmiştir. Sigortalının 950 gün prim ödemesi bulunmasına karşın, 5 yıl sigortalılık süresi yerine getirilmediğinden, hak sahiplerine aylık bağlanamamaktadır.

Örnek 3: 19.11.2005 tarihinde ölen 4/1-(a) kapsamında olan sigortalının 600 gün hizmeti vardır. Ölen sigortalının askerlik borçlanmasıyla 900 gün koşulu yerine getirildiğinden, hak sahiplerine aylık bağlanmaktadır.

Gelir ve aylıklara hak kazanılmasında böylesine uygulama farklılıklarının olması, anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi, nimet/külfet dengesini de bozmaktadır. Sosyal güvenlik mevzuatının değiştirilmesi, gelir ve aylığa hak kazanmada örnek gösterilen uygulamalardan da görüleceği gibi, norm ve standart birliğinden uzaklaşmıştır. Eşitlik, sosyal güvenlik sisteminin vazgeçilmez temel ilkesi olmasına rağmen, düzenlemeler yapılırken, bu kurala uyulmadığından, hak kayıplarına neden olan değişikliklere gidilmiştir.

Dul Eşe Aylık Bağlanması:

Hak sahiplerinden ilki dul eştir. Dul eşe aylık bağlanması için evlilik birlikteliğinin bulunması ve ölüm sonrası evlenmemesidir. Dul eşin gelir ya da aylık alması veya sigortalı olarak çalışması, aylık ödenmesine engel teşkil etmemektedir.

Kız Çocuklarına Aylık Bağlanması:

Genel kural olarak kız çocukları, evlenmedikleri sürece ana ve babaları üzerinden aylık almaya devam ederler. Ölen sigortalının geride kalan kız çocuklarına aylık bağlanması için statülere göre farklılıklar bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanun'a göre, kız çocuklarına aylık ödenmesi için uzun vadeli sigorta kollarına veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaması, çalışmasından dolayı gelir ve aylık almaması koşulları aranmaktadır.

1 Ekim 2008 tarihinden önce yürürlükte bulunan 1479 sayılı Kanun kapsamında kız çocuklarına aylık bağlanırken, önceleri geçimi sağlayacak gelir bulunmama koşulunun aranması mağduriyetlere neden olduğundan, değişiklik yapılmış ve genel kural olarak sigortalı çalışmamak veya kendi sigortalılığı nedeniyle aylık almamak şartıyla yetim aylıklarının ödenmesine devam edilmiştir.

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa göre kız çocuğuna yetim aylığı bağlanması için devlet memuru olmamasına bakılmaktadır.

Eş ya da anne-babanın her ikisinin ölümü ya da en az birisinin ölümü 1 Ekim 2008 tarihinden önce ise, sigortalılık statüsünün aynı olmaması şartıyla 5510 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesi hükmü gereği iki aylık ödenmektedir.

Ana ve Babaya Aylık Bağlanması

5510 sayılı Kanunda, hak sahipleri (eş, çocuk, ana ve baba) arasında ayırım yapmaksızın, ölüm aylığının başlangıç tarihinin sigortalının ölüm tarihini takip eden aybaşı olarak belirlemiştir.

SGK'nın emeklilik işlemlerini değerlendiren 2018/38 sayılı genelgesinde, ana ve babaya çocuklarından aylık bağlanmasında Kanunda yeri olmayan bir değişiklik yapılmıştır. Genelgenin dördüncü bölümünde “2.2.3” başlıklı kısımda; “Sigortalının ölümü üzerine aylık bağlama talebinde bulunan ana ve baba için Kurum'un denetim ve kontrol ile yetkilendirilen memurları tarafından yapılacak gelir tespitinde, tahsis talep tarihi esas alınarak ana ve babanın bu tarih itibarıyla

koşulları sağlayıp sağlamadığı değerlendirilecek ve bağlanacak aylıklar anne ve babanın her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması halinde, **yazılı istek tarihini takip eden ay başından itibaren başlatılacağı**” öngörülmüştür.

Örnek: 03.08.2015 tarihinde vefat eden sigortalıdan dolayı 15.11.2018 tarihinde aylık bağlanması talebinde bulunan anne hakkında yapılacak olan gelir tespitinde 15.11.2018 tarihi esas alınacaktır. Bu tarih esas alınarak yapılan gelir tespitinde, annenin her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olduğu 12.12.2018 tarihli denetim raporuyla tespit edilmesi üzerine anneye bağlanacak aylık, yazılı istekte bulunduğu 15.11.2018 tarihini takip eden aybaşıdan itibaren başlatılacaktır.” ifadeleri yer almaktadır.

2018/38 sayılı genelgedeki hükümlere göre, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu yahut sair yollarla ölen sigortalının anne veya babasına ölüm aylığı bağlanırken ölüm aylığı/ölüm geliri başlangıç tarihi, ölüm tarihi ne olursa olsun yazılı istek tarihini takip eden aybaşı olarak belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanun'un “**Zamanaşımı, Hakkın Düşmesi ve Avans**” başlıklı 97. maddesine göre, geriye doğru beş yıllık birikmiş aylıkların alınabileceği hükümleri dikkate alındığında, hak sahipleri için ölüm tarihi ile yazılı istek tarihi arasındaki almadıkları aylık veya gelirleri “**hak kaybı**” olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle, SGK'nın söz konusu genelgesi ile anne ve babaların aylık hakları kısıtlanması ve bir anlamda ebeveynler hak kaybına uğramaktadır.

Genelgelelerin Kanun'a aykırı olmaması gerekir. Genelgele hükümlerine göre, ana ve babalar, çocukları üzerinden bağlanacak aylıklarda ölüm tarihi ile talep tarihi arasında almadıkları aylıkların ödenmesi için Ombudsmana başvurmaları veya iş mahkemelerine dava açmaları gerekmektedir.

İstihdamın dağılımı incelendiğinde, kayıt dışı istihdamın büyüklüğüne, ekonomik ve sosyal bir sorun olarak bakılmalıdır. Diğer taraftan, eksik prim ödenmesi de hak kaybına neden olmaktadır. Uygulamada bunun örnekleri yaşanmaktadır.

İYİ Parti'den Bursa Şubemize Ziyaret

İYİ Parti Bursa İl Başkanı Selçuk Türkoğlu ve Yönetim Kurulu, Bursa Şube Başkanlığımızı ziyaret ettiler. Ziyareten duyduğu memnuniyeti belirten Şube Başkanımız Mesut Özşen, “Emekli kendisine verilen değeri, gösterilen ilgiyi ve saygıyı unutmaz” dedi. Ziyarete Şube Yönetim Kurulumuz da hazır bulundular.

Konuk heyete başkanlık eden İYİ Parti İl Başkanı Türkoğlu da yaptığı konuşmada; “Türkiye Emekliler Derneği Bursa Şube Başkanlığını ziyaret ettik. Emeklilerimizin en büyük sorunu olan maaşların asgari

ücret seviyesinin altında olmasını, emeklilerimizin başkaca derlerini, dilek ve taleplerini istişare ettik, her zaman yanlarında ve destekçileri olduğumuzu beyan ettik. Nezaketlerinden dolayı Şube Başkanı Mesut Özşen ve heyetine teşekkür ederiz” dedi.

Çorum Şube Yönetimimiz İYİ Parti İl Başkanı Özsaçmacı'yı Makamında Ziyaret Etti

Çorum Şube Başkanımız Hıdır Kınıklı ve beraberinde Şube Yönetim Kurulu Üyelerimizden oluşan heyet, İYİ Parti Çorum İl Başkanı Bekir Özsaçmacı'yı makamında ziyaret etti. Emeklilerin talep ve beklentilerinin parlamento gündemine taşınması için, parlamentoda temsil edilen partilere zaman zaman ziyaretler gerçekleştirdiklerini ifade eden Kınıklı; “Emeklinin bir çok sorununun çözüm yeri Türkiye Büyük Millet Meclisi'dir. Biz de değerli siyasetçilerimizi ziyaret ederek, onlara emeklilerin taleplerini ve sıkıntılarını bire bir anlatma fırsatı buluyoruz ve sorunların çözülebilmesi için desteklerini istiyoruz. Sayın Özsaçmacı'ya da göstermiş olduğu yakınlık ve ilgiden dolayı teşekkür ediyoruz” dedi.

Ziyarete ev sahipliği yapan İyi Parti İl Başkanı Bekir Özsaçmacı da, ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade ederek; “Emekli büyüklerimizin dertlerini dinlemek ve bunların çözümü için üzerimize düşen samimi gayreti göstermek bizim görevimiz” dedi.

DEVA Partisi'nden Iğdır Şubemize Ziyaret

DEVA Partisi Iğdır İl Başkanı Av. Yusuf ASLAN ve İl Yönetimi, Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Iğdır Şube Başkanlığımızı ziyaret ettiler. Şube Başkanımız İsa BİLİR, Derneğimiz hakkında bilgi konuk heyete ayrıntılı bilgiler verdi. Konuk İl Başkanı ASLAN, Ankara'da TÜED Misafirhanemizde kaldığını ve çok beğendiğini, ilk gün gelip üye olacağını ifade etti. İl Yönetiminden İbrahim İLİM de ziyaret esnasında Derneğimize üye oldu. Ziyarete; Şube İdari Sekreterimiz S. Zahir KOŞİK, Mali sekreterimiz Tuncay SARCAN, Eğitim Sekreterimiz Ferhan ŞAHİN de hazır bulundular.

TRABZON ŞUBEMİZ ÇANAKKALE ZAFERİ'NİN 106 YILDÖNÜMÜ VE YAŞLILAR HAFTASI DOLAYSIYLA MESAJ YAYIMLADI

Türkiye Emekliler Derneği Trabzon Şubesi, 18 Mart 1915 Çanakkale Zaferi'nin 106 yılı ve yaşlılara saygı haftası nedeniyle bir mesaj yayınladı. TÜED Trabzon Şube Başkanı Burhan Bayraktar, basın açıklamasında şu değerlendirmelerde bulundu. Çanakkale Zaferinin 106 Yılı Kutlu Olsun "18 Mart 1915 Çanakkale Zaferi, emperyalist işgalcilere karşı ülke topraklarını savunmak için verilen kahraman ordumuzun verdiği mücadelenin 106 yılını onurla ve gururla anıyoruz. Şehitlerimizin ve gazilerimizin yiğitliği ve vatan topraklarını savunmada gösterdikleri kararlı mücadele sayesinde vatan topraklarında özgürce yaşıyoruz. Zaferin kazanılmasında belirleyici rolü olan büyük liderimiz Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını saygı ve şükranla anıyoruz. Türk Milletinin kahramanlığı ve vatan topraklarını savunmada, dünyada saygın bir yeri vardır. Bütün şehitlerimize minnet borçluyuz. Atatürk gibi büyük bir lidere sahip olmanın mutluluğunu yaşıyoruz."

18-24 MART YAŞLILARA SAYGI HAFTASI

"Yaşlılık, toplumların en özen gösterilmesi ve korunması gereken bir

kesimdir. Türkiye'de de yaşlı nüfus giderek artmaktadır. Yaşlılarımızın yaşam kalitesinin artırılması, ekonomik ve sağlık yönünden desteklenmesi, devlet politikası olarak benimsenmelidir. Yaşlılarımız, toplum içinde kendilerini yalnız hissetmemelidir. Bu konuda ailelere ve devletimize özel görevler düşmektedir. Ülkenin kalkınmasında ve toplumun gelişmesinde büyük emekleri olan dünün gençleri olan bugünün yaşlıları, saygıyı fazlasıyla hak etmektedir. Pandemi döneminde en çok zorluk yaşayan ve evde kal çağrılarına uyan yaşlılarımız, bu süreçte örnek bir duruş göstermiştir. Yaşlılarımızın evde kalmasıyla birlikte fiziksel aktivitelerin olmaması, bazı sağlık sorunlarını da beraberinde getirdi. Sağlık konusunda daha fazla önceliği ve desteği hak eden yaşlılarımızdan, hiçbir ad altında katkı payı alınmamalıdır. Yaşlı ve emeklilerimize sağlık hizmetlerinde pozitif ayrımcılık getirilmeli, kamu ve özel sağlık hizmetleri ücretsiz verilmelidir. Korona virüs salgınından en çok etkilenen kesim olan yaşlılarımıza "aşı" önceliğinin tanınması, yaşlılarımızın virüse karşı korunması ve kendilerini güvencede görmeleri bakımından önemli bir destek olmuştur.

YAZICIOĞLU: "Yaşlıya Saygı, Geçmişe Değil, Geleceğe Yatırımdır..."

TÜED Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu, 18-24 Yaşlılar Haftası'nda Kanal B'nin konuğu olarak katıldığı GÜNCEL programında, yaşlılara gösterilen saygının, aslında geleceğe gösterilen saygı, gelecek nesillere yapılacak bir yatırım olduğuna dikkat çekti. Yazıcıoğlu katıldığı programda, derneğimizce yapılan "Türkiye Emekli Profili 2" araştırmamızın da sonuçlarını paylaştı.

Kartal Şubemiz'den 18 Mart Mesajı

Kartal Şube Başkanımız ve TÜED Genel Merkez Genel Eğitim Sekreterimiz Arif YILDIZ, yayınladığı mesajla 18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Haftası'nı kutladı. YILDIZ; "Çanakkale şehitlerimize, bugünümüzü ve geleceğimizi borçluyuz. Mekanları cennet olsun. Şükran ve minnetle manevi huzurlarında eğiliyoruz" dedi.

YÜREĞİR ŞUBEMİZDEN İNDİRİM ANLAŞMASI

Yüreğir Şubemiz üyeleri için bir indirim anlaşması imzalandı. Konuya ilişkin açıklama yapan Yüreğir Şube Başkanımız Abdullah ÇALIK; "Türkiye emekliler Derneği Yüreğir Şube Yönetim Kurulu olarak, üyelerimiz adına Adana KOZA DOĞALGAZ ile yaptığımız %10 indirimli anlaşma, üyelerimize hayırlı olsun" dedi.

ELAZIĞ ŞUBEMİZDEN SAĞLIK ANLAŞMASI

Türkiye Emekliler Derneği Elazığ Şube Başkanlığımız, Özel Anadolu Hastanesi ile sağlık protokolü imzaladı. Şube başkanımız Vedat Gür, imza töreninde yaptığı açıklamada Özel Anadolu Hastanesi'nin oldukça kapsamlı bir şekilde önemli bir sağlık hizmeti sunduğuna dikkat çekerek; "Anadolu Hastanesi'nden üyelerimiz çok memnun kaldıklarını ifade ettiler. bu nedenle hastanemizle protokolümüzü yenilemekten büyük mutluluk duyduk" dedi.

Özel Anadolu Hastanesi Kurumsal Pazarlama Müdürü Zehra Dayanan da yaptığı açıklamada; "Elazığ ilimizin en çok üyesi bulunan derneklerinden birini ziyaret etmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Sayın başkana ve yönetim kuruluna, bizlere göstermiş oldukları yakınlıktan dolayı teşekkür ediyoruz. İmzalanan protokolle TÜED üyelerine sağlık hizmetlerini avantajlı bir şekilde sunacağız" dedi.

FRANSA'DA KORONA MESLEK HASTALIĞI KABUL EDİLDİ

Gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYİH)% 11 daralması ve bu yıl 800.000 kişinin işten çıkarılması beklendiği için, 3 Eylül 2020'de iki yıl içinde 100 milyar Euro bir teşvik paketi sunuldu.

Temmuz 2020'de hükümet tarafından bir genç istihdam paketi açıklandı. Gençlerin işe alınmasına yönelik yardımın uygulanmasına 2020-2021'de 6,5 milyar Euro tahsis edilecek.

Fransa'da Koronavirüs bir meslek hastalığı olarak kabul edildi. Evden çalışmaya müsait her meslek tele-çalışmaya geçmek zorunda bırakıldı. Belirli pozisyonlar için tele-çalışmanın uygulanması imkânsız olduğunda, işveren, faaliyetin sürdürülmesini, şirkete gelmesi gereken çalışanların sağlık ve güvenliğini koruyacak şekilde organize etmek zorundadır.

İSRAİL NORMALE DÖNÜYOR

İsrail sadece birkaç ay önce koronavirüs söz konusu olduğunda çok kötü durumdaydı. Dünyadaki en yüksek günlük enfeksiyon ve ölüm oranlarından birine sahipti. Şimdi ise İsrail, nüfusunu aşımada ülkelerin çoğunu geride bıraktı ve beraberinde hastaneye yatışlar da önemli ölçüde azaldı.

İsrail'deki birçok kişi için hayat yavaş yavaş normale dönüyor. Tamamen aşılandıktan sonra vatandaşlar, spor salonları, kültürel etkinlikler, düğün salonları ve konserler gibi yerlere katılmalarına olanak tanıyan bir dijital pasaport olan "Yeşil Geçiş" uygulamasına geçti.

AMERİKA VE COVID-19 ÖNLEMLERİ

Biden, seçim kampanyası süresince salgını ABD Başkanı Donald Trump'tan daha ciddiye alacağını belirtiyordu.

ABD Başkanı Joe Biden, 11 Mart 2021'de imzaladığı 1,9 trilyon dolarlık yeni tip korona virüs ekonomik yardım paketinin 7 milyon kişiye yeni iş alanı açacağını söyledi.

Tasarı ayrıca 6 Eylül'e kadar haftalık 300 dolarlık işsizlik sigortası artırımını ve bir yıl boyunca çocuk vergisi kredisini uzatacak. Ayrıca Covid-19 aşılmasına yaklaşık 20 milyar dolar, kira ve kamu hizmeti yardımına 25 milyar dolar ve eyalet, yerel ve kabile yardımı için 350 milyar dolar harcayacak.

İSVEÇ HÜKÜMETİNDEN YENİ YETKİLER

İsveç, diğer ülkeler kapanma altındayken kural koymaktan kaçınmaya çalıştı, ancak 10 Ocak 2021 tarihinde yeni bir olağanüstü hal yasası yürürlüğe girdi.

Şimdiye kadar İsveç Hükümeti, gönüllü olarak resmi sağlık tavsiyelerine uymakta çoğunlukla halka güveniyordu. Yürürlüğe giren yasaya göre, kamusal ve özel olarak en fazla sekiz kişiye, cenaze törenlerinde ise 20'ye kadar katılımcıya izin veriyor.

COVID-19'LA MÜCADELE SÜRECİNDE, ÜLKEMİZDE YAŞANAN GELİŞMELER

SOSYAL KORUMA KALKANI KAPSAMINA EMEKLİLER DE DAHİL EDİLMELİ

Koronavirüs salgını ile birlikte bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de sosyal destek ödemeleri yapıldı. Başlangıçta, "Biz Bize Yeteriz" kampanyasıyla devlet ve millet kaynaşması ile toplumsal dayanışma sağlandı. Böylesine zorlu süreçlerde, devletin destekleri ön plana çıktı; işsizlik sigortası fonundan çalışanlara önemli destekler verildi. Sosyal Koruma Kalkanı ödemelerinin yüzde 84'ü işsizlik sigortasından yapılan ödemeler oluşturdu. Kısa çalışma ve nakdi ücret ödemeleri ile istihdamın korunması ve bu kapsamda olanlara gelir desteği sağladı. Aslında işçiler, kendi fonlarından destek aldılar.

Emekli aylıklarının seviyesi dikkate alınarak emeklilere de sosyal destek ödemesi yapılması hedeflenmelidir. Çalışan emeklilerden işini kaybedenlere nakdi ücret ödemesinin verilmemesi, eşitlik ilkelerine aykırı bir uygulama oldu.

İŞÇİ VE İŞVEREN KURULUŞLARINDAN HÜKÜMETE ÇAĞRI "Kısa Çalışma Ödeneği Devam Etmeli"

İşçi ve işveren kuruluşları ortak açıklama yaparak, kısa çalışma ödeneğinin devam etmesini istedi. Çalışanların sağlığını ve istihdamını korumada ve pandemi ile mücadelede önemli bir araç olan "kısa çalışma" uygulamasının devam etmesi gerektiğini açıklayan işçi ve işveren kesimleri, daha düşük bir ücret ödemesi olan "ücretsiz izin" uygulamasıyla işçilerin korumasız kalacağı gibi, işten çıkarmaların da yaşanacağı yönünde uyarıda bulundular.

Bütün dünyada çalışanların ekonomik olarak korunması için çeşitli sosyal destek paketi uygulamaya konulduğunu belirten işçi ve işveren kesimleri, korona virüs salgının giderek arttığı günümüzde, Mart 2021 itibarıyla kısa çalışma ödeneğine son verilmesinin doğru bir karar olmadığını, normal döneme geçilene kadar devam etmesi gerektiğini açıkladılar.

Şubat 2021 tarihinde 1,3 milyon işçi kısa çalışma ödeneği almaktaydı. Pandemi bu yana kısa çalışma ödeneğinden yararlanan işçi sayısı 3,8 milyon, ücretsiz izinden yararlanan işçi sayısı ise, 2,5 milyona ulaştı. Kısa çalışma ödeneği, işçiler ve işletmeler için can suyu olmaktadır. Bu kapsamda olan işçilerin emeklilik primleri ödenmediğinden, emekli olmaları gecikeceğinden en azından borçlanma hakkı tanınmalıdır.

PRİM YAPILANDIRILMASINDA İLK TAKSİTLER MART AYINDA ÖDENDİ

Prim borcu olan 2,1 milyon kişi yapılandırmadan yararlandı. Toplamda 101 milyar lira prim borcunu yapılandıranlardan, 2021 Mart ayında ilk taksit ödemesiyle 7,4 milyar lira tahsil edildi.

SGK kapsamında alacakların gecikme zammı ve cezası yerine peşin ödemelerde hesaplanan Yİ-ÜFE ile güncellendi. Peşin ödemelerde Yİ-ÜFE'nin yüzde 90'ı, 2 taksit ödemelerinde ise yüzde 50'si silindi. Taksit ödemeyi tercih edenler için ikişer aylık dönemlerde 6, 9, 12 ve 18 eşit taksit ödeme imkanı tanındı.

Daha önceki dönemlerde Bağ-Kur sigortalıların durdurulan hizmet sürelerine ilişkin prim borcu asılları Yİ-ÜFE ile güncellendi. 31 Mart 2021 tarihine kadar ödenmesi durumunda, durdurulan hizmet

1970 - 2021

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -XIII-

TİEC 3. OLAĞAN GENEL KURULU ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti'nin 3. Olağan Genel Kurulu 22/23 Kasım 1976 tarihinde, 3 Kasım 1976 tarihli Yeni Gün Gazetesi ve 2 Kasım 1976 tarihli Adalet Gazetelerinde ilan edildiği şekliyle ve gündemle Ankara'da gerçekleştirilir. Genel Başkan Sadi Heper'in açış konuşmasıyla başlayan kongrede divan yönetimi için; Hasan Türkay ve Hamdi Çıktık Başkanlıklarında 2 liste yarışır. Kongrenin çekişmeli geçeceği daha en başında belli olur. Nitekim Hasan Türkay'ın listesinin 207 oy aldığı açıklanır. Ve ikinci listenin oy sayımında yanlışlık olduğu, yeniden sayılacağı, delegelerin yeniden ellerini kaldırmaları istenir. Bu duruma bir kısım delege tepki gösterir ve delegeler arasında sözlü münakaşalar başlar. Bu bağışmalar devam ederken, Hasan Türkay Başkanlığındaki 1. Liste Divan adaylığından feragat eder ve Hamdi Çıktık Başkanlığındaki 2. Liste herhangi bir itirazla karşılaşmadan divanı oluşturur.

Böylece Divan Başkanlığına; Hamdi Çıktık, Başkan Vekilliklerine Rıza Duran ve Cevdet Ozkay, Katipliklere de Hamit Kızılkaya ile Hasan Sevdicen getirilir. Daha sonra saygı duruşu yapılır ve gündemin 7. Ve 8. Maddelerinin yer değiştirmesi, 7. Ve 14. Maddelerinde birleştirilmesi ittifakla kabul edilir.

Buna göre gündem şu şekilde oluşturulur.

- 1-Yoklama ve açılış
- 2-Genel Başkanın açış konuşması
- 3-Kongre divanı seçimi
- 4-Saygı Duruşu
- 5-5 yıllık faaliyet dönemini ikmal eden şubelere şilt dağıtımı
- 6-Faaliyet, hesap ve denetim kurulu raporlarıyla gelecek döneme ait tahmini bütçenin okunması
- 7-Raporlar üzerinde genel görüşme, dilek ve temenniler
- 8-Misafirlerin konuşması
- 9-Eski yönetim ve denetim kurullarının ibrası
- 10-Tüzük tadil tasarısının müzakeresi ve onaylanması
- 11-Merkez icra kurulunun seçimi
- 12-Merkez yönetim denetim ve onur kurullarının seçimi
- 13-SSK müdürler kurulu aday üyesinin seçimi veya bu seçim için

merkez yönetim kuruluna yetki verilmesi

- 14-Anıtkabir ziyareti
- 15-Kapanış

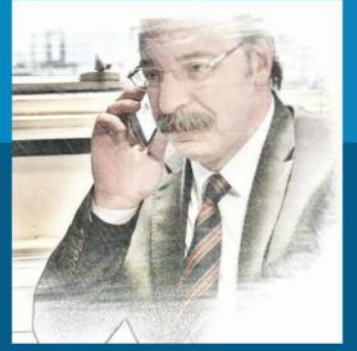
Genel Kurula gündemin 5. Maddesi gereği; 5 yıllık faaliyet dönemini tamamlayan şubelere şilt verilmesiyle devam edilir. Ankara ve Kırıkkale şubelerinin şiltlerini Sosyal Güvenlik Bakanı Ahmet Mahir Ablum; Gölcük, Eskişehir ve Konya Ereğli'si şubelerinkini Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Mazhar Kısacıkıoğlu; Kartal ve Elmadağ şubelerinkini de Adalet Partisi Sakarya Milletvekili Nuri Bayar verir. Plaket töreninin ardından genel sekreter Münir Kütük faaliyet raporunu kongreye okur. Bu sırada delegelerden biri divan kürsüsünde Atatürk büstünün olmayışına dikkat çeker ve yöneticilerden bir Atatürk büstü sağlanmasını ister.

Faaliyet raporunun okunmasının ardından söz alan dönemin Sosyal Güvenlik Bakanı A. Mahir Ablum, işçi emeklilerinin sorunlarını yakından takip ettiklerini, hükümet olarak sloganlarının; "Şehirde ne varsa köyde de o olacak, Batı'da ne varsa şehirde de o olacak ve işçiye ne veriliyorsa emekliye de o verilecek" olduğunu söyler.

Öğleden sonraki oturumda; hesap, denetim kurulu ve tahmini bütçe raporları okunur. Raporlar üzerine yapılan görüşmeler sırasında söz alan

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

delegelerden Rıza Duran, verilen zamların hayat şartları karşısında yetersiz olduğunu, SSK'daki muayene şartlarının kolaylaştırılması gerektiğini söyler. Ardından söz alan delege Macit Durutürk, 3-5 kişinin teşkilatı parçalamaya çalıştığını söyler ve divan seçiminde yaşanan karışıklığa karıştığı için genel kuruldan özür diler. Yine delegelerden Abdulkadir Özden ise basının duyarsızlığından yakınarak; "Hürriyet Gazetesi'nin, Ajda Pekkan'ın yalnızlığından ve bunun için aldığı kideden bahsettiği bir dönemde işçi emeklilerinin hallerinden hiç bahsetmemesini kınıyorum" der ve o anda hiçbir basın mensubunun salonda bulunmayışının bu ilgisizliği gösterdiğini ifade eder.

Kürsüye gelen Adalet Partisi Sakarya Milletvekili Nuri Bayar, Başbakan Süleyman Demirel'in kongreye gönderdiği mesajını okur. Başbakan yardımcılarının ve Bülent Ecevit'in kongreye gelmemiş olmaları da eleştirilir.

Kongrenin ilk günü böyle sonuçlanır.

TÜRKİYE İŞÇİ EMEKLİLERİ CEMİYETİ 3.BÜYÜK KURULTAYI. 22.11.1976

SOSYAL GÜVENLİK TÜM DÜNYADA MERCEK ALTINDA

Dünya, sosyal güvenliğin geleceğini değerlendirmektedir. Uluslararası Sosyal Güvenlik Örgütü (ISSA), pandemi döneminde sosyal güvenlik alanında yaşanması muhtemel sorunların çözümüne ilişkin öneriler geliştirmektedir. Sosyal güvenliğin gelirlerinin korunması ve kayıt dışı ile mücadele edilmesi için üye devletlerin hazırlanan kılavuzlara göre politikalar geliştirmesi istenmektedir.

Sosyal Güvenlikte Hata, Kaçınma ve Dolandırıcılığın Önlenmesine İlişkin Kılavuz Hazırlandı

Uluslararası Sosyal Güvenlik Örgütü (ISSA), Belçika'nın Brüksel kentinde düzenlenen 2019 ISSA Dünya Sosyal Güvenlik Forumu'nda sosyal güvenlik sistemlerinde hata, kaçınma ve dolandırıcılığa ilişkin ISSA kılavuzunu üye ülkelere önerdi.

Sosyal güvenlikten kaçınma ve dolandırıcılık konularının yüksek sosyal ve ekonomik maliyeti vardır. Bu durum sosyal güvenlik hesaplarında dengesizlikler yaratır ve nihayetinde ulusal ekonominin işleyişi ve rekabet edebilirliği için elverişli olmayan ekonomik bozulmalara yol açar. Ayrıca sosyal güvenlik programlarını yöneten kurumların itibarını zedeledikleri için siyasi bir etkiye de sahiptir. Kaçınma ve dolandırıcılığın, sosyal güvenlik sistemlerinde yüzde 3 ila 5 arasında bir gelir açığına neden olduğu ve OECD ülkelerinin gayri safi yurtiçi hasılasının yüzde 2'sini oluşturduğu tahmin edilmektedir. Daha az resmi ekonomiye sahip ülkelerde bu rakamların daha yüksek olması ise muhtemeldir.

Gelişmiş Bilgi ve İletişim Teknolojisinin Uygulanması

Bu strateji, öncelikle bilgi ve iletişim teknolojisinin stratejik kullanımına dayanmaktadır. Bu tür teknolojiler, olası dolandırıcılığı, alışılmadık profilleri ve risk senaryolarını otomatik olarak tespit etmek için vazgeçilmezdir.

Bu alandaki iyi uygulamalar, Arjantin Federal Kamu Kaynakları İdaresi ve Uruguay Sosyal Sigorta Bankası tarafından geliştirilen özel yazılımların önemini vurgulamaktadır. Arjantin'de, "Sosyal Güvenlik Yükümlülükleri Hesaplama Sistemi - Teftiş Sertifikası Modülü" olarak bilinen bir Bilişim Teknoloji aracı, vergi teftiş hizmetinden kaynaklanan fonların toplanmasını ve dağıtımını kolaylaştırmaktadır. Birkaç yıldır, bu uygulama olağanüstü sosyal güvenlik primlerinin hesaplanması ve geri kazanılması sürecini hızlandırmaya ve kolaylaştırmaya yardımcı oldu.

Dolandırıcılıkla mücadele için sosyal güvenlik kurumlarının yararlandığı araçlar ve yetkiler kanunla uyumlu hale getirilebilir. Yaptırımlar, bir dizi kolaylaştırıcı faktör tanımlanarak ve tesis edilerek güçlendirilebilir.

Brezilya'da davaların daha sorunsuz bir şekilde ilerlemesine yardımcı olması için davaların sosyal güvenlik yardımları temyiz kuruluna götürülmeden önce bir acil durum yapısı oluşturuldu. Yeni idari kriz kabinesi, temyiz süreci devam ederken eksik belgeler nedeniyle düzeltme ihtiyacını ortadan kaldırmak ve temyiz dosyalarında önceden kontroller yapmak için hazırlandı. Bu uygulama, sorunsuz ve etkili bir süreç sağlamaya yardımcı olmaktadır.

Bir başka iyi uygulama da, dolandırıcılığı kamu yararının çalınması olarak nitelendiren ve yakalanan ve cezaya çarptırılanları duyuran Kanada iletişim kampanyasıdır.

Daha yeni bir örnek, Dominik Cumhuriyeti'nin Emeklilik Müfettişliği politikasının sosyal sigorta eğitimini teşvik etme girişimidir. Sosyal güvenliğin güven ruhu içinde yönetilen ortak bir mal olarak teşvik edilmesi, şeffaflığını artıran bir politika ile desteklenir; örneğin, bir kurumun yönetimi ve finansmanı ile ilgili temel belgelere erişim sağlayan bir internet portalının oluşturulmasıdır.

Amerika'daki sosyal güvenlik kurumları, hata, kaçınma ve dolandırıcılığa karşı, gelişmiş teknolojilerin uygulanması, sistematik iletişim ve gelişmiş kurumlar arası koordinasyon dâhil olmak üzere ISSA kılavuzlarındaki tavsiyelerle uyumlu zengin bir dizi önlem uygulamaktadır.

Bununla birlikte, kurumsal politikaların hata, kaçınma ve dolandırıcılığı ele almaya devam eden başarısı, kurumların yeni dolandırıcılık risklerini sürekli olarak tahmin etme ve dolandırıcılık stratejilerinin birkaç adım önünde olma kapasitesine gelecektir.

SOSYAL GÜVENLİK İŞGÜCÜNÜN YENİDEN BAŞLATILMASI

2020'de meydana gelen küresel aksaklıkları kimse hayal ve tahmin edemezdi. Pandeminin ciddi sağlık riskleri ve güvenlik protokolleri, sosyal güvenlik kurumlarını dijital teknolojilere doğru geçişini adeta zorunlu kıldı.

Bir çırpıda, tele çalışma, çevrimiçi platformlar ve mobil uygulamalar, sosyal güvenliğin yüz yüze, kâğıt tabanlı işlemlerinin yerini aldı. İnsan ve dijital çözümlerin zekice harmanlanmasıyla sosyal güvenlik, pandeminin ilk ve sonraki dalgalarında görevini ustaca yerine getirdi.

Birçok araştırmacı, 2020'de başlayan salgın krizinin büyüklüğü, önümüzdeki yıllardaki zorlukların bir göstergesi olabileceğine inanıyor. Durum böyleyse, sosyal güvenliğin dijital dönüşümü daha da zorunlu hale gelecektir. Bu değişiklik, yönetim kurulu ve yönetimden orta düzey yöneticilere ve genç personele kadar tüm sosyal güvenlik kurumlarında gerçekleşecektir.

Liderlerin, dijitalin ne anlama geldiğini, dijital geçmenin stratejik hedeflerini ve kurumun dijital dönüşümünün yaratacağı değeri belirlemesi gerekir.

Yeni Beklentiler ve Yeni Çalışma Yolları

Salgının sağlık riskleri ve güvenlik protokolleri ortadan kalktığında ve insanlar ofise geri döndüklerinde, dijital çalışma yöntemleri kullanmaya devam edecek. Dünyada önümüzdeki yıllarda neler beklendiğini bilmiyor ama sosyal güvenlik kurumları, gelecek ile ilgili öngörü ve planlar hazırlamalıdır.

Kesin olarak iyi tanımlanmış cevaplar olmadığından, kurumsal işgücünün teknolojilerle el ele çalışmasına olanak sağlamak, sosyal güvenlik kurumlarının görevidir.

Önümüzdeki yol kolay olmayacak. İnsan ve dijital yolculuk zorluklarla dolu olacak. Ancak, gelişime ve değişime açık olmak bu zorlukların içinden çıkmayı kolaylaştıracaktır.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ AYIN YORUMU

BAYRAM İKRAMİYELERİN ALIM GÜCÜ AZALDI!

Bayramlar, milletimiz için çok özel günler olduğu gibi, emeklilerimiz için de, ayrı bir önem taşımaktadır. Emeklilerimizin bayramlarda buruk kalmaması, doğduğu yerleri ziyaret etmesi ve torunlarıyla birlikte bu kutsal günde coşku içinde bayramı kutlaması için dini bayramlar öncesinde ikramiye verilmesi için Türkiye Emekliler Derneği'nin talebi karşılık bulmuş ve 7143 sayılı Kanununun 23. maddesiyle 5510 sayılı Kanuna "ek madde 18" eklenmiş ve 2018 yılından itibaren 1.000 TL bayram ikramiyesi ödenmektedir. Son üç yıldır bayram ikramiyeleri sabit

kaldığından, hayat pahalılığı karşısında alım gücünde kayıp yaşanmış ve yeniden belirlenmesi bir ihtiyaç haline gelmiştir. 2018 yılından itibaren emekli aylıklarına yapılan altı aylık zamlar uygulanmış olsaydı; ikramiyelerin 1545 TL olması gerekirdi. Bir başka öneri olarak, en az emekli aylığı ödemesi olan 1.500 TL ikramiyeler için de baz alınabilir. TBMM'de gündemde olan Torba Kanun Teklifine bu yönde bir ilavenin yapılması, bu zor dönemde en büyük fedakârlığı yapan emeklilerimiz için özel bir destek ve bayram sevinci olacaktır.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım...

SORU: Emeklilerin emlak vergisinden muaf kalmasında hangi kriterler aranmaktadır?

CEVAP: 38 Seri No'lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde, Türkiye'de brüt yüzölçümü 200 m²'yi geçmeyen tek mesken hakkına sahip olan emekliler, emlak vergisinden muaf sayılmıştır. Tebliğe göre, meskende bizzat oturma şartı aranmamaktadır. Yani sahip olduğu tek meskeni kiraya verip, kendileri de kirada oturanlar da emlak vergisi ödemeyecektir. Burada dikkat edilecek husus kira kontratı kendi adına olması gerekir. Bir konuta paylı mülkiyet halinde malik olanlar, hisseleri oranında emlak mükellefleridir. Bir başka değerlendirme ise, 45 seri No.lu emlak vergisi tebliği ile yapılmış ve bir istisna getirilmiştir. Buna göre, emeklinin sosyal güvenlik kurumundan aldığı aylıktan başka bir gelirin bulunması durumunda, emekli maaşının yanında 2021 yılında 49.000 TL'yi geçmemesi şartıyla menkul sermaye iradı (mevduat faiz geliri, alacak faizi, kâr payı, tahvil, bono, repo vs geliri) geliri elde edilse de tek konutu olan emekliler emlak vergisi ödemeyecektir.

SORU: Kendim eşimden aylık almaktayım. Memur olarak çalışırken vefat eden oğlumdan aylık alabilir miyim?

CEVAP: Aylık alabilmeniz için birinci koşul olarak, sosyal güvenlik kuruluşların gelir ve aylık almamak gerekiyor. SGK genelgelerinde ana ve babaya çocukları üzerinden gelir ve aylık bağlanması koşulları, şu şekilde belirlenmiştir. Sigortalıların hak sahibi ana ve babalarının her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirin asgari ücretin net tutarından daha az olup olmadığı tespit edilmektedir. Hak sahibi ana ve babaların 65 yaşın üstünde olup olmadığı kontrol edilmekte, 65 yaşın altında olanlar için artan hisseye bakılmaktadır. Diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamasına bakılmaktadır. Ana ve babanın bu kapsamda gelir/aylık almaması durumunda, bir sonraki tespit işlemi olan her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirin asgari ücretin net tutarından daha az olması değerlendirilmektedir.

SORU: 2000 yılından önce Türkiye'de 2500 gün çalışmam vardır. 2000 sonrası dönemde ise, yurt dışında 10 yıla yakın

hizmetlerin bulunmaktadır. Yurt dışı borçlanması yaparak emekli olmamı önerebilir misiniz? Yoksa Türkiye'deki hizmetlerim üzerinden emekli olma hakkım var mı?

CEVAP: Sizin gibi durumda olanlara aylık bağlanmadan önce Türkiye'deki prim ödeme gün sayısına ve kazançlara göre bir değerlendirme yapılması gerekir. Türkiye'deki çalışılan prim ödeme gün sayısı, aylık bağlanmada aranan prim ödeme gün sayısının yarısından fazla olması durumunda, borçlanmaya ihtiyaç duyulmaya biliniyor. 1 Ağustos 2019 itibariyle yurt dışı borçlanması Bağ-Kur kapsamında değerlendirilmekte ve belirlenen kazancın yüzde 45'i karşılığında prim ödenmektedir. Yurt dışı borçlanmanın maliyeti arttığından, borçlanma talepleri eskisi gibi yapılmamaktadır. Türkiye'deki prim ödeme gün sayınız 2500 gün olduğundan, borçlanma yapmadan yurt dışındaki hizmetleriniz birleştirilerek aylık bağlanmasını önerebiliriz. Bu durumda, hizmet birleştirilmesiyle prim ödeme gün sayısı koşulu yerine gelirken, bağlanacak aylık, Türkiye'deki kazançlarını üzerinden belirlenen oran karşılığında hesaplanacaktır.

SORU: 1995 yılında sigorta girişim var. 8500 prim ödeme günün bulunmaktadır. 55 yaşında emekli olmam söylendi. Son iki yıldır çalışmıyorum ve geçim zorluğu içindeyim. Benim gibi durumda olanların emekli olması için bir çalışma var mı? Emeklilikte yaşa takılanlara çözüm konusunda Derneğin bir önerisi var mı?

CEVAP: Sizin gibi yüzbinlerce kişinin çalışmadığı dikkate alındığında, EYT olarak bilinen emeklilikte yaşa takılanların mağdur olduğu bir gerçek. Yaş kademesini getiren 4447 sayılı Kanun çıkmadan önce, daha kolay koşullarda emekli olunmuş, 2000 sonrası dönemde emekli olacaklara kademelili yaş koşulunun getirilmesiyle birlikte emekli olunma zorlaşmıştır. Hükümetin, çalışma imkanı olmayan emeklilikte yaşa takılanların prim ödeme gün sayıları dikkate alınarak yeni bir değerlendirmeye, yaşlarda belirlenen kriterlere göre indirim yapmasında yarar vardır.

OECD EMEKLİLİK GÖRÜNÜMÜ 2020 RAPORU

Covid-19 salgını altında hazırlanan beşinci OECD emeklilik gündemi 2020 raporu hükümetlerin emeklilik tasarruflarının ve emeklilik sistemlerini dağınlıklığını güçlendirmelerine yardımcı olacak politika önerilerini tartışıyor. Bu süreçte pek çok ülke kamu emeklilik programlarında haklarını biriktirmeye devam etmelerine destek vererek, işte kalma programlarını ve işsizlik yardımlarını genişletmiştir. Sağlık ve ekonomik krizler insanların yeterince tasarruf edememe riskini artırıyor. Ülkeler arasında farklı deneyimleri paylaşmak ve neyin işe yaradığını ve niçin işe yaradığını çözmek, politika yapımcılara ve düzenleyicilere uluslar arası en iyi uygulamalara dayalı somut seçenekler sağlayacaktır. Emeklilik tasarruflarına erken erişim bireysel istisnai koşullarına dayalı olarak son çare olarak değerlendirilmelidir.

Rapora göre , yetersiz emeklilik geliri bulguları ele alınmalıdır. Emeklilik gelirin yeterliliğine değerlendirmek için bir çerçeve benimsenmelidir. Yeterlilik değerlendirilmeleri düzenli olarak yapılmalı, risk altındaki gruplar belirlenmeli ve sistemin yeterlilik eksikliklerine cevap aranmalıdır. Standart olmayan çalışanlar daha düşük emeklilik gelirine sahip olacaklardır. Rapor ülkeleri OECD Bireysel emeklilik Yönetmeliği temel ilkelerine uymaya davet ediyor. Standart olmayan çalışmada olan işçilerin emeklilik için tasarruf etmelerine yardımcı olacak farklı yaklaşımlar gereklidir. Emeklilik gelirini en üst düzeye çıkarmak ile en düşük emeklilik geliri elde etme riskini sınırlamak arasında denge oluşturulmalıdır. İşgücü piyasasındaki düşüş kamu emeklilik sistemine katkıyı azaltmıştır. Primlerin tahsilinin ertelenmesi, demografik değişimden dolayı bozulan finansmanında etkisiyle kamu emeklilik sisteminde baskı yaratacaktır. Hükümetler esnek ve risk temeli denetim gözetimi sağlamalıdır.

Ekonomik faaliyette genel bir yavaşlama, artan işsizlik, finansal piyasalardaki gerilim özel ve kamu emeklilik sistemlerini etkilemiştir. Emeklilik tasarruf düzenlemelerinin ve yaşlılık emekli maaşlarının sürdürülebilir kılması ve daha dayanıklı olması sağlanmalıdır. OECD beş yıllık bir işsizlik dönemi yaşayan ortalama ücretli çalışanların kamu emekli maaşlarının tam çalışanlara göre ortalama yüzde 6 daha düşük olacağını tahmin ediyor. Bu işsizliğe sınırlı koruma sağlayan Türkiye gibi ülkelerde yüzde 10'u aşan emekli gelir kayıplarına yol açacaktır. Zayıf işgücü piyasaları ileri yaşlarda iş bulabilmeyi zorlaştırmaktadır. Türkiye'nin de aralarında olduğu bazı ülkeler ücretleri sübvansede eden emeklilik primlerinin tahsilini ötelemiştir. Bunların ödenip ödenmemesi emekliliğin finansmanı üzerinde etki yaratacaktır. Serbest çalışanlar, çalışanlara göre daha az emeklilik primi ödüyorlar ve bu nedenle beşte bir oranında daha az emeklilik geliri elde ediyorlar. Bu süreç onları daha fazla etkileyecek.

Rapora göre emekliler genellikle kriz dönemlerinde

çalışan nüfusa göre daha düşük gelir kayıplarına maruz kalmaktadırlar. Bazı ülkeler emeklileri destekledi. Ülkemiz en düşük emekli maaşını yüzde 50 artırarak, aylık ortalama harcanabilir gelire yakın olan 1500 TL'ye çıkarmış, bayram ikramiyelerini erken ödemiştir. Ülkemiz dahil pek çok ülkede merkezi bütçeden kamu emeklilik açıkları finanse edilmektedir. Bu da kamu borcunun artmasına neden olmaktadır. Covid-19 nedeniyle yaşanan aşırı vefat olayları, beklenen emeklilik yükümlülüklerini biraz düşürmüştür. Covid-19'un geleceği belirsizdir ve yaşam beklentilerini kısaltması muhtemeldir. Özel emeklilik tasarruf hesaplarının varlık değerinin azalacağı tahmin edilmektedir. Özel emeklilik tasarruf hesaplarının varlık değerinin azalacağı tahmin edilmektedir. Özel emeklilikteki katkı paylarında düşüş olacağı anlaşılmaktadır. Covid-19'un tüketim ve tasarruf davranışlarını nasıl etkileyeceği belirsizdir. Bu durum Covid-19'un ekonomik yansıması da dahil, bireyleri kısa vadeli, ihtiyaçlarına karşılık için emeklilik tasarruflarına erken erişmeye teşvik edebilir.

Emeklilik gelirin yeterliliğini değerlendirmek için rapor bir çerçeve sunuyor. Politik yapımcılara bu çerçeveyi uygulamak için somut eylemler önerilmiştir. Politika yapımcılar, emeklilik gelirlerinin yeterli olup olmayacağını değerlendirme konumundadırlar. Bu konuda evrensel bir anlayış yoktur. Yoksulluğu hafifletmek veya emeklilikte yaşam standardını sürdürmek tek hedef değildir. Bir gösterge emeklilik geliri ikame oranıdır. Uygun bir ikame oranı asgari geçim standardı veya insanların rahat yaşamasına izin veren yaşam standardı gibi konularda bir görüş oluşturmaktadır. Emeklilik geliri eşitliği, eşitsizliği azaltmak için önem ifade eder. Gelir ikame oranı emeklilikteki geliri, çalışırken aldığı gelire karşılaştırır. Gerekli verilerin olması önemlidir. Emeklilik gelir yetersizliği altında olan mevcut ve gelişmekte olan gruplar belirlenmeli, karşılaştıkları potansiyel eksiklikleri izlenmeli ve gerektiğinde müdahale edilmelidir. Covid-19 büyük bir olayın daha fazla kişiyi emeklilik gelir yetersizliği riski altında olan gruplara itebileceğini gösterdi.

Rapor garantili emeklilik geliri için sosyal yardım güvencesi sağlanmasını istemektedir. İnsanların emeklilik için tasarruf edememe riski artmıştır. Özel emeklilik sistemleri emeklilik için ayrılmış bir tasarruf hesabı yanında acil durumlar için tasarruf hesabını da içermelidir. Özel emekliliğin yeterlilik için kamu emekliliği sistemini tamamlayıcı rolleri değerlendirilmelidir. OECD , emeklilik tasarruf düzenlemelerinin sürdürülebilirliğini ve dayanıklılığını iyileştirmek için farklı politikaları incelemeye devam ediyor.

